

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
14/2614-

Vår referanse (bes oppgitt ved svar)
14/00907-2/AHO

Dato
8. september 2014

Datatilsynets høringsuttalelse - endringer i arbeidsmiljøloven

Vi viser til høring om endringer i arbeidsmiljøloven.

Datatilsynet har enkelte merknader til forslaget om å avkriminalisere brudd på reglene i arbeidsmiljøloven kapittel 9 om kontrolltiltak.

Reglene i arbeidsmiljøloven kapittel 9 er med på å beskytte ansatte mot inngripende og overdreven kontroll og overvåking fra arbeidsgivers side. Det er personvern hensyn som i det vesentlige begrunner reglene.

At lovgiver har gitt disse reglene, er i seg selv et viktig bidrag for å sikre den enkeltes rettmessige krav på et personvern også i arbeidslivet. For å gi reglene nødvendig effekt må det imidlertid andre tiltak og mekanismer til. Kontroll- og sanksjonsmuligheter er i så måte viktig.

Det forhold at straffesaker for brudd på arbeidsmiljøloven kapittel 9 i praksis ikke forekommer og at det finnes andre kontroll- og sanksjonsmuligheter, kan tale for opphevelse av straffebudet. Datatilsynet ser også at straffebudet kan være problematisk av andre grunner, for eksempel ved at det etter loven ikke alltid er klart hvor grensen mellom den straffbare og ikke-straffbare handling går, jf. klarhetskravet i EMK art 7 og legalitetsprinsippet i grunnloven § 96. Samtidig vil Datatilsynet advare mot å trekke den slutning at fravær av straffesaker betyr at straffebudet ikke har noe for seg. At brudd på reglene er straffbart, kan meget vel bidra til at reglene følges. Straffetrusselen sender et tydelig signal om betydningen av reglene og de verdier de er satt til å verne.

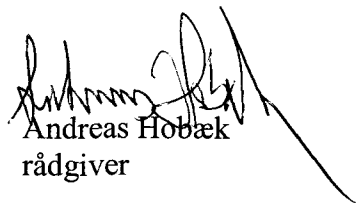
Vi vil i forlengelsen av dette peke på at straffebudet slik det er i dag også ansvarliggjør den eller de personer hos arbeidsgiver (virksomheten) som faktisk står bak kontrolltiltaket – typisk ledelsen. Disse personer risikerer straff hvis de går for langt i overvåkingen og kontrollen av de ansatte. Dersom straffebudet oppheves, risikerer ikke den eller de som faktisk står for den ulovlige kontrollen/overvåkingen noen offentlige sanksjoner fordi Arbeidstilsynet etter reglene om overtredelsesgebyr i § 18-10 kun kan sanksjonere virksomheten, og ikke enkeltpersoner.

Datatilsynet mener derfor at hvis straffebudet skal oppheves, bør det samtidig vurderes å gi Arbeidstilsynet mulighet til å reagere med overtredelsesgebyr overfor den eller de som rent faktisk står bak de ulovlige kontrolltiltakene – altså fysiske personer. Det må antas at en slik mulighet for en administrativ sanksjon vil virke ansvarliggjørende og preventivt på linje med straff. Til orientering har Datatilsynet kompetanse til å reagere med overtredelsesgebyr overfor fysiske personer etter personopplysningsloven § 46.

Med vennlig hilsen

Bjørn Erik Thon
direktør

Andreas Hobæk
rådgiver

Kopi: Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Postboks 8004 Dep, 0030 OSLO